

4.Практичний посібник по шовківництву /І.О.Кириченко, Г.Д.Тарасов, Б.Ф.Пилипенко та ін. – К.: Урожай, 1991. – 140 с.

5.Лакин Г.Ф. Биометрия. – М: Высшая школа, 1990. – 352 с.

В статье приведены результаты изучения влияния лазерного излучения на способность тутового шелкопряда к амеиотическому партеногенезу. Выявлен стимулирующий эффект действия облучения на данный показатель и сохранение модифицирующего эффекта при партеногенетическом развитии.

In the article the results of study of influence of laser irradiation on ability of a silkworm to ameiotic parthenogenesis are given. The stimulating effect of action of laser irradiation on the given parameter and conservation of modifying effect at parthenogenetic development is revealed.

УДК 636.92.082.013.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПОСТНАТАЛЬНОГО РОСТУ КРОЛІВ ОСНОВНИХ ПОРІД

О.А.Талалаєва*

Інститут тваринництва УААН

Дано порівняльну характеристику основних порід кролів за такими показниками, як жива вага, середньодобовий та відносний приріст молодняку кролів у визначений віковий період росту.

**порода, генетичний потенціал, ріст, середньодобовий приріст,
відносний приріст кролів**

При розробці прогресивних і породних технологій вирощування кролів значна роль приділяється генетичному породному потенціалу тварин. Генетичний породний потенціал кролів відрізняється показниками росту, розвитку, оплатою корму, якістю продукції, відтворною здатністю, на максимальне проявлення яких впливає ряд паратипічних факторів. За останні 30-40 років значно змінилися екологічні, селекційні й технологічні умови на сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-господарських формувань. У зв'язку з цим виникла гостра потреба у більш детальному вивченні генетичного потенціалу основних, найбільш розповсюджених у господарствах України порід кролів.

Методика досліджень. Для вивчення даної проблеми нами було проведено досліді на п'ятих породах: сірий і білий велетень, радянська шиншила, сріблястий і каліфорнійська. Роботу виконували в племрепродукторі ЗТП «МАГ» Полтавської області. Тварин утримували в шедах, тип годівлі – комбінований. Структура раціонів була така: концкорми – 40-50%, грубі – 20-30%, соковиті – 10-15%, зелені (улітку) – 65-70%. Дослідні групи кролів формували з п'яти порід по 30 голів самок-аналогів віком 12 місяців, від яких було отримано у лютому окріл, і для продовження досліджень було сформовано

*Науковий керівник – доктор с.-г. наук Вакуленко І.С.

групи молодняку. Дослідний молодняк зважували в 30-45-60-90-120 днів. Отримані результати досліджень опрацьовували біометричними методами [1].

Результати досліджень. Дані в таблиці 1 свідчать про різну інтенсивність росту молодняку вивчаємих порід, як в окремі вікові періоди, так і за весь період росту. Так, у віці 30-45 днів найбільш високим приростом відзначався молодняк породи білий велетень і сріблястий. Молодняк порід радянська шиншила і сірий велетень мав більш помірну інтенсивність приросту живої маси в ці ж вікові періоди, а кролі каліфорнійської породи в усі досліджувані вікові періоди наросли масу тіла повільніше.

1. Жива маса молодняку у різному віці, г

Порода	Жива маса у віці, днів									
	n	30	n	45	n	60	n	90	n	120
Сірий велетень	118	642± 6,36	86	953± 7,96	86	1297± 9,28	33	2110± 23,49	22	2875± 27,94
Каліфорнійська	105	607± 6,74	95	858± 7,58	95	1239± 10,33	28	1761± 25,50	25	2554± 26,21
Шиншила	100	657± 6,91	83	952± 8,10	83	1287± 9,94	40	1931± 21,33	17	2905± 31,79
Сріблястий	125	683± 6,18	119	996± 6,77	119	1354± 11,96	29	2136± 25,05	29	2844± 24,34
Білий велетень	111	696± 6,56	108	1021± 7,1	108	1336± 10,25	33	2109± 23,49	15	2877± 33,84

Дані таблиці 2 певною мірою підтверджують виявлену тенденцію росту. Найстабільніший і найвищий середньодобовий приріст був у тварин породи радянська шиншила. Не зважаючи на те, що молодняк породи білий велетень швидше набирає масу за період до 30-45 днів і має середньодобовий приріст 21 і 22 грами відповідно, а з 60 по 120 день середньодобовий приріст досить високий – 26г, він поступається за масою в 120 днів та середньодобовим приростом за 4-місячний період тваринам породи радянська шиншила.

2. Середньодобовий приріст кролів різних порід у динаміці, г

Порода	Середньодобовий приріст у віці, днів					Середньодобовий приріст за 120 днів
	30	45	60	90	120	
Сірий велетень	19	21	23	27	26	23
Каліфорнійська	18	17	25	17	26	21
Шиншила	20	20	22	22	33	24
Сріблястий	20	21	24	26	24	23
Білий велетень	21	22	21	26	26	23

Нижчий приріст, як абсолютний, так і середньодобовий був у молодняку каліфорнійської породи та надто нерівномірний середньодобовий приріст за весь період досліджень у молодняку породи сірий велетень. До 90-денного віку середньодобовий приріст у тварин породи сріблястий повільно зростає й досягає 26 г, але за період 90-120днів приріст кроленят знижується до 24 г. За весь період росту (1-120 днів) середньодобовий приріст по породах сірий, білий

велетень і сріблястий вирівнюється й складає 23 грами. На 1 грам ці породи перевершує радянська шиншила.

Дещо інша картина потенціалу росту простежується за даними таблиці 3. До 1,5-місячного віку відносна інтенсивність росту найвища в молодняку порід білий велетень і сріблястий, котра у 2-місячному віці знижується, а у 3-місячному віці знову перевершує інші породи. У період від 45-60 днів відносна швидкість росту найбільша у молодняку каліфорнійської породи і сірий велетень. У період від 90-120 днів відносна швидкість росту зростає у молодняку порід радянська шиншила та каліфорнійська.

3. Відносний приріст кролів різних порід, %

Порода	Вікові періоди, дні				
	30-45	45-60	60-90	90-120	1-120
Сірий велетень	38,09	30,57	47,14	30,69	189,83
Каліфорнійська	34,27	36,34	34,8	36,76	188,58
Шиншила	36,87	29,92	40,02	40,28	189,93
Сріблястий	37,28	30,17	44,81	28,43	189,72
Білий велетень	37,86	26,43	44,88	30,81	189,84

Отримані дані свідчать, що на ріст молодняку випробуваних порід паратипичні фактори впливають у неоднаковій мірі. Незадовільний рівень годівлі змінює характер росту молодняку і не дозволяє повністю реалізувати генетичний потенціал породи. Найбільш характерно даний фактор простежується на спеціалізованій за м'ясною продуктивністю каліфорнійській породі кролів, енергія росту молодняку якої набагато нижча, ніж при повноцінній гранульованій годівлі. На 20-30% нижчі також показники росту молодняку більш пізньостиглих порід кролів у порівнянні з отриманими даними вищевказаними авторами.

Висновки. У певних технологічних умовах вирощування кожна порода кролів реалізує закладений генетичний потенціал росту відповідно до її специфічних особливостей, значною мірою зумовлених її продуктивним напрямом. При розробці ресурсозберігаючих технологій вирощування кролів важливо максимально враховувати породні особливості, що дасть змогу більш повно реалізувати закладений генетичний потенціал і забезпечити рентабельне виробництво продукції кролівництва.

Бібліографічний список

- 1.Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 356 с.
- 2.Мирось В.В., Тоцька Л.Я. Наслідки породовипробовування основних порід кролів, які розводять на Україні //Кролівництво.- 1973.-№1.

Дана сравнительная характеристика основных пород кроликов по таким показателям, как живая масса, среднесуточный и относительный прирост кроликов в определенный возрастной период.

Comparative description of rabbit's main breeds through these traits that alive weight, average daily and relative growth at the definite age period.